

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

ИЗХ. № 1356
ДАТУМ 27.08.2015

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА
КОНКУРЕНЦИЯТА –
Г-Н ПЕТКО НИКОЛОВ**

ОТНОСНО: ВАШЕ П. ИЗХ. № № ИС 674/06.08.2015

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В отговор на посоченото по-горе писмо Българската търговско-промишлена палата (БТПП) заявява следната позиция по поставените от Вас въпроси:

1. Принципното становище на БТПП относно предмета на производството пред КЗК е, че разпоредбата на § 54 от Преходните и Заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ПЗР на ЗИД на ЗЕ) противоречи на правилата на конкуренцията. Аргументите за това становище са изложени последователно в следващите точки от настоящото писмо, но основният мотив е следният:

а) С приемането на посочената разпоредба от ПЗР на ЗИД на ЗЕ се поставят в различна икономическа среда инвеститори в един и същ

стопански сектор: тези, които са въвели обектите си в действие преди влизането в сила на въпросната норма работят в привилигировани, предоставени от държавата условия; останалите, които не са въвели обектите си в действие до влизане в сила на обсъжданата разпоредба са оставени да развиват дейност в обща пазарна среда.

Очевидно е, че с § 54 се изкривяват правилата на конкуренцията в посочения стопански сектор.

б) Тук отбелязваме, че е налице и друго противоречие:

В някои случаи преди влизането в сила на § 54 са сключени договори за доставка по преференциални цени, а в други такива договори не са сключени.

Във втората посочена ситуация е съществувало правното очакване, основано на предвидимостта и стабилността на законодателството, че договорите ще бъдат сключени по преференциални цени. В този случай с § 54 се променя съществен елемент (цената) от договорното съдържание, или се отнема възможността да се сбъдне оправданото правно очакване за договаряне на преференциална цена.

И в двата случая законодателната намеса в съществуващите или очаквани договорни отношения е противоконституционна.

Тя е противоконституционна, защото с обратна сила се засягат придобити права, респ.- оправдани правни очаквания и възможности и то без изрично прогласяване на ретроактивността, както изисква чл. 14, ал. 1 от ЗНА (така например- Р. № 9 от 1996 г. по к. д. № 9/96 г., Р. № 12 от 1998 г. по к. д. № 13/98 г., Р. № 7 от 2001 г. по к. д. № 1/2001 г., Р. № 10 от 2011 г. по к. д. № 6/2011 г., Р. № 10 от 2013 г. по к. д. № 8/2013 г., Р. № 14 от 2010 г. по к. д. № 17 от 2010 г. и др. на КС).

Вместо КВЕР да определи съответна цена по общия ред, е приет закон, който изключва преференциалната цена за енергийните обекти, невъведени в действие към влизането в сила на § 54. Целта е очевидна – в първия случай актът на КВЕР подлежи на съдебен контрол, включително и пред Върховния административен съд, а във втория- законът не подлежи на такъв контрол. Така с § 54 Народното събрание урежда въпрос, който не е от негова компетентност.

2. Последните изменения на ЗЕ нямат отношение към казуса.

3. Очевидно е, че разпоредбата на § 54 е благоприятна за обществените доставчици, крайните снабдители и потребителите на електроенергия и неблагоприятна за производителите, които не изпълняват условието на нейния хипотезис.

Но § 54 не затруднява навлизането на нови участници като производители на този пазар. Защото разпоредбата ще важи за всички

производители. И всеки от тях сам, свободно и предварително може да прецени икономическата целесъобразност от такава инвестиция.

От друга страна от данните на доклада на ДКЕВР до ЕК, цитиран в Решение № 1558 от 17. 12. 2014 г. на КЗК по пр. вх. № КЗК – 697/16. 06. 2014 г., може да се приеме, че РБългария е преизпълнила предсрочно ангажимента си за процентен дял зелена енергия. А това прави безпредметно обсъждането на навлизането в един вече зает от гледна точка на преференциални цени пазар. Никой субект не е лишен от тази възможност, ако прецени инвестиционните си ресурси и перспективи за производство и продажби.

Казусът намалява своята актуалност и с оглед на предстоящата либерализация на пазара, както и поради частичната компенсация чрез зелените сертификати по чл. 35, ал. 6 от ЗЕ.

3. 1. Инвеститорите на производствени мощности, които не са въведени в експлоатация до влизането в сила на § 54, ще бъдат в затруднение. И то не само заради невъзможността за обслужване на инвестиционните кредити. Те ще бъдат принудени да преговарят с банките условията и сроковете по кредитните договори, да водят дела срещу търговците – купувачи, или за отговорност на държавата за причинените им вреди. Също така няма да могат да посрещат условно-постоянните разходи по експлоатацията на обектите.

По съображенията, изложени в т. 1, е налице противоречие с предвидимостта на нормативната уредба и правната сигурност, които са съществени белези на правовата държава по чл. 4, ал. 1 от Конституцията.

4. Разпоредбата на § 54 дебалансира конкурентната среда между субектите с въведени и невъведени в експлоатация обекти. По-благоприятно е положението при наличен акт обр. 16.

Това определено води до неравно третиране на производителите. Същностният въпрос е, че правната норма, която го въвежда, е противоконституционна. И на тази плоскост няма място преценката за обоснованост, т. е. за целесъобразност.

А ако абстрактно се обсъжда пазарната обоснованост, трябва да се отбележи, че всяка по-ниска цена при еднакво качество е благоприятна за потребителите.

4. 2. При ползване на еднакви технологии за производство на електроенергия от ВЕИ, критерият на § 54 винаги ще води до намаляване на цената в сравнение с преференциалните цени.

6. Датата на въвеждане в експлоатация не е обоснована от финансово-икономическа гледна точка критерий за определяне на цената. Тази дата е времеви критерий, който няма нищо общо със законоустановените и обективно-измерими компоненти (критерии) на ценообразуването на електроенергията.

При необходимост от допълнителни пояснения предоставям следните данни за контакт с БТПП – адв. В. Зартова, Е mail vzartova@bccci.bg тел. 02 -8117 -585.

С уважение,

Цветан Симеонов
председател на БТПП

